

Ю.С. Сушко

кандидат педагогічних наук,
викладач кафедри математики,
ХНПУ імені Г. С. Сковороди,
м. Харків

РЕАЛІЗАЦІЯ НАСТУПНОСТІ ПРИ ВИВЧЕННІ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ

Розвиток національної системи вищої освіти в Україні на сучасному етапі передбачає введення європейських стандартів якості освіти з урахуванням вимог ринку праці до підготовки компетентних фахівців. У зв'язку з цим підвищується увага до дидактичних принципів, реалізація яких сприяє підвищенню якості освіти, зокрема до принципу наступності.

Проблема реалізації принципу наступності в освіті є особливо актуальною в процесі професійної підготовки майбутніх учителів математики, оскільки з одного боку принцип наступності має бути врахований при плануванні і здійсненні навчання студентів, а з іншого боку, студенти, як майбутні учителі мають бути здатними до реалізації принципу наступності в своїй подальшій педагогічній діяльності. Тому розглянемо способи реалізації принципу наступності при вивченні математичних дисциплін в процесі професійної підготовки майбутніх учителів математики більш детально.

В українському педагогічному словнику принцип наступності в навчанні трактується як «послідовність і системність у розміщенні навчального матеріалу, зв'язок і узгодженість ступенів і етапів навчально-виховного процесу» [1]. Наступність має бути врахована при переході від одного етапу навчання до наступного (тобто відбуватися системно), від одного року навчання до наступного. Забезпечення наступності в освіті відбувається комплексно, враховуючи методично обґрунтовані рекомендації до формування робочих навчальних програм та навчальних матеріалів (підручники, посібники, методичні рекомендації, робочі зошити, програмне забезпечення, тести тощо), дотриманням послідовності руху від простого до складнішого

навчанні та організації самостійної роботи студентів і взагалі всією системою методичних засобів.

Наступність можна розуміти як загальнодидактичну закономірність, яка виявляється в єдності навчально-виховного процесу. Згідно дослідженню [2], наступність у навчанні – це не тільки додержання логіки навчального процесу, а таке використання знань, умінь і навичок студентів, за якого створюються б нові міжпредметні зв'язки та відбуваються якісні зміни в розвитку професійної підготовки студентів.

Аналіз наукових джерел з даного питання дозволів встановити, що для реалізації принципу наступності в навчанні математики важливим є: установлення зв'язків між попереднім і новим вивченим навчальним матеріалом; взаємодія попередніх і нових знань з метою побудови у студентів системних і глибоких знань з математичних дисциплін; послідовність і системність викладення навчального матеріалу, а також зв'язок та узгодженість ступенів та етапів навчально-виховного процесу; єдність вимог до організації навчального процесу та до контролю рівня навчальних досягнень студентів; використання міжпредметних зв'язків при вивченні навчальних дисциплін математичного циклу.

Одним із засобів реалізації принципу наступності в професійній підготовці майбутніх вчителів математики є впровадження в навчальний процес спецкурсу “Основи педагогічних вимірювань”. Хоча основною метою даного спецкурсу є підготовка майбутніх учителів математики до здійснення педагогічного тестування в їх подальшій професійній діяльності, реалізується ця мета в першу чергу на базі дисциплін математичного циклу. Адже для складання якісного педагогічного тесту з математики необхідними є поєднання ґрунтовних математичних та методичних знань, а також знання специфічних особливостей процесу педагогічного тестування. Важливою формою роботи студентів під час вивчення спецкурсу є розробка в якості індивідуального завдання тесту для тематичного контролю на базі однієї із математичних дисциплін, що вивчаються в процесі професійної підготовки майбутніх учителів математики. Для виконання такого завдання студентам необхідно виконати наступні кроки: визначити мету тестування; виділити зміст навчального

матеріалу, який діагностується; скласти матрицю тесту, в якій конкретизовано мету кожного з тестових завдань; визначити способи оцінювання результатів виконання тестових завдань; для завдань з розгорнутою відповіддю студенти обов'язково наводили повні правильні відповіді і розробляли критерії для оцінювання розв'язання цих завдань. Виконання цих кроків потребує від студентів актуалізації і математичних, і методичних, і педагогічних знань, що сприяє як кращому усвідомленню студентами зв'язків між дисциплінами, так і кращому засвоєнню навчального матеріалу.

Таким чином, впровадження в навчальний процес спецкурсу “Основи педагогічних вимірювань”, який реалізовано з урахуванням професійної спрямованості майбутніх учителів математики, дозволяє реалізовувати принцип наступності при вивченні математичних дисциплін та сприяє підвищенню якості професійної підготовки майбутніх учителів математики.

Література

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 285 с.
2. Ігнатенко І. Ю. Наступність у навчально-виховній роботі IV-V класів школи-інтернату : дис. ... канд. пед. наук. – Кам'янець-Подільський, 1963. – 285 с.

Анотація. Сушко Юлія Сергіївна. Реалізація наступності при вивченні математичних дисциплін в процесі професійної підготовки майбутніх учителів математики. В статті розглянуто реалізацію наступності при вивченні математичних дисциплін в навчальному процесі педагогічного навчального закладу засобами спецкурсу “Основи педагогічних вимірювань”.

Ключові слова: наступність, міжпредметні зв'язки, підготовка майбутнього вчителя математики.

Аннотация. Сушко Юлия Сергеевна. Реализация последовательности при изучении математических дисциплин в процессе профессиональной подготовки будущих учителей математики. В статье рассмотрено реализацию принципа последовательности при изучении математических дисциплин в учебном процессе педагогического учебного заведения средствами спецкурса «Основы педагогических измерений».

Ключевые слова: последовательность, межпредметные связи, подготовка будущего учителя математики.

al educational establishment by facilities of the special course of “Basis of the pedagogical measuring”.

